

BURO SRO B.V.

T.a.v. dhr. R. van der Made

't Goylaan 11

3525AA Utrecht

Datum 30 juni 2021
Kenmerk BE/2015/234/r
Uw kenmerk Email d.d. 17 juni 2021
Auteur(s) ing. C. J. Blom en ing. G. Fairhurst

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46

4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288

e info@blomecologie.nli www.blomecologie.nl

KvK 67221904

BTW 856882999B01

IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming BOR-Gronden te Naarden

Ten westen van de A1 te Naarden is een voormalige groentekwekerij van de gebroeders Bor, enkele graslanden, boomkwekerij Van der Roest en een particuliere woning met paardenweiden gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens op de planlocatie de huidige bebouwing te saneren ten behoeve van de realisatie van een woonwijk genaamd 'BOR-Gronden'. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd van 'agrarisch' en 'detailhandel' naar 'wonen'.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht. Tevens is de ligging van het gebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden en beschermde structuren in kaart gebracht.

In 2015 is in het kader van de Flora- en Faunawet door Blom Ecologie B.V. een ecologisch onderzoek verricht. Deze is reeds verouderd derhalve heeft Buro SRO B.V. Blom Ecologie B.V. verzocht deze te actualiseren en de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en een Bijzonder Provinciaal Landschap?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de westzijde van de A1 en oostzijde van Naarden (figuur 1). De planlocatie heeft een oppervlak van ca. 14 hectare en bestaat primair uit de voormalige groentekwekerij van de gebroeders Bor, enkele weiden, boomkwekerij Van der Roest en de woning aan de Huizerstraatweg 107a en 107b en een plantenkas met paardenstal en weide.

De voormalige groentekwekerij wordt thans hobbymatig gebruikt en bestaat uit één schuur, twee folietunnels, houten kippenhokken met ren, boomgaard en enkele percelen voor entproeven. Het grootste deel van de kwekerij is omgevormd naar grasland. Langs en op de locatie zijn diverse watergangen aanwezig. De meeste watergangen zijn relatief breed en ondiep met flauwe oevers. De muren van de schuur bestaat uit betonelementen en het dak uit golfplaten. Zowel de muren als het dak zijn niet geïsoleerd. De weiden (voormalig onderdeel van de groentekwekerij) tussen de voormalige groentekwekerij en de boomkwekerij worden extensief beheerd. Het terrein is licht glooiend en matig vochtig. De ontwikkeling van o.a. pitrus en riet indiceren een voedselrijke en relatief natte situatie.

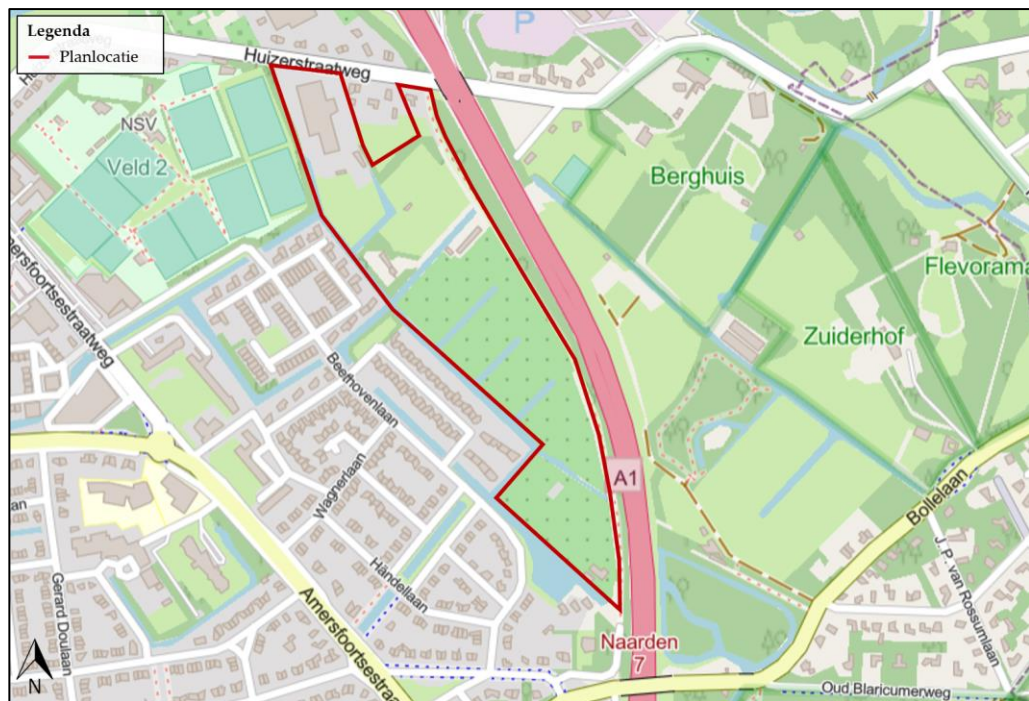
De boomkwekerij bestaat uit een diverse kweekpercelen met hoofdzakelijk wintergroene struiken (o.a. conifeer, taxus, buxus, hulst, blauwe spar, haagbeuk, dakplataan en laurier). Op het terrein staat een werkschuur, tunnel, kippenhok, machines en enkele teeltondersteunde voorzieningen. Centraal op het terrein is een halfverhard pad gelegen. De werkschuur op de kwekerij bestaat uit betonelementen en het dak uit golfplaten. Zowel de muren als het dak zijn niet geïsoleerd.

Het perceel aan de Huizerstraatweg 107a bestaat uit een woning, schuur en kas. Het geheel is matig tot slecht onderhouden en is derhalve in een desolate toestand. De woning heeft gemetselde muren en een pannendak. De schuur bestaat uit betonelementen en het dak uit golfplaten. Zowel de muren als het dak zijn niet geïsoleerd. Op het perceel staan enkele grote bomen en struiken.

Op de planlocatie behoren tevens een tuincentrum (kas met groot verhard parkeer- en opslagterrein), de woning aan de Huizerstraatweg 107b, paardenstal en enkele paardenweides. De woning heeft gemetselde muren en een pannen dak. De paardenstal bestaat uit houten wanden en een golfplaten dak. De paardenstal bestaat uit houten wanden en een golfplaten dak. Langs de weiden is sprake van een omzoming van hoge bomen en struiken. Het perceel is ontsloten middels een halfverhard pad.

In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door stedelijk gebied. Ten noordwesten van de locatie op een afstand van circa 1 km is Naarden-vesting gelegen. Aan de oostzijde van de rijksweg A1 ligt de chemische fabriek Givaudan Nederland (500m), landgoederen en royale vrijstaande woningen met dito tuinen.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de BOR-Gronden te Naarden (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan (foto's van 2-6-21).

Funcieverandering en werkzaamheden

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een woonwijk de 'BOR-Gronden'. Hiervoor wordt de huidige aanwezige bebouwing gesaneerd, watergangen gedeeltelijk vergraven en bomen gekapt- en gerooid. De functie van het perceel dient te wijzigen van 'agrarisch' en 'detailhandel' naar 'wonen'. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- Sloop bestaande opstallen bestaande uit de woning aan de Huizerstraatweg 107b, (werk)schuren, kippenhokken, teeltondersteunende voorzieningen, tunnelkassen en glaskas. De werkzaamheden bestaan uit algemene sloopwerkzaamheden middels een graafmachine en handwerkzaamheden, het laden van sloopmateriaal en het transport van sloopmateriaal naar een verwerkingslocatie;

- Kap bestaande vegetatie bestaande uit de boomgaard, struiken en bomen op de boomkwekerij voor zover deze niet geruimd zijn door de huidige gebruiker, bomen en struiken op het perceel aan de Huizerstraatweg 107a en solitaire bomen op de weides en langs de watergangen. De werkzaamheden bestaan uit zaagwerkzaamheden, het versnipperen en/of laden van stammen, takken en struiken alsmede de afvoer hiervan naar een verwerkingslocatie;
- Aanbrengen voorbelasting (al dan niet gefaseerd). De werkzaamheden bestaan uit het vergraven en/of (deels) dempen van watergangen, het aanvoer van zand en/of grond middels vrachtwagens en tractoren, het plaatsen van bakens en het profileren en verdelen van de voorbelasting middels graafmachines, en/of bulldozers.
- Bouwrijp maken percelen (al dan niet gefaseerd). De werkzaamheden bestaan onder andere uit het verwijderen/verplaatsen van de voorbelasting, (ver)graven van watergangen, egaliseren en profileren van het terrein middels een graafmachine en/of bulldozer waarbij mogelijk grond, zand en puin worden aangevoerd, de aanleg van riolering en nutsvoorzieningen, realisatie van (tijdelijke) bouwwegen en het plaatsen van andere bouwvoorzieningen.
- Bouw woningen (al dan niet gefaseerd). De werkzaamheden bestaan uit het aanbrengen van de fundering, steigerwerk, timmer- en metselwerkzaamheden, elektra- en loodgieterswerkzaamheden alsmede de afwerking waaronder o.a. stukadoor-, schilderen tegelwerkzaamheden. Kortom alle algemene bouwwerkzaamheden die aan de orde zijn bij de bouw van woningen.
- Realisatie wegen en trottoirs. De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van de tijdelijke bouwweg, het herprofilen van het tracé, het aanbrengen van de nieuwe verharding en aansluiting op bestaande infrastructuur. Hierbij zijn allerhande grondverzet, transport en stratenmakers- werkzaamheden aan de orde.
- Opleveren openbare ruimte. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het afwerken van de watergangen/retentie, plaatsen van verlichting, allerhande voorzieningen, inzaaien bermen en beplanten groenstroken.
- Revitalisatie percelen (particulier initiatief). De werkzaamheden bestaan uit algemene hoveniers- en stratenmakerswerkzaamheden.

In bijlage 3 is de visuele representatie van de beoogde situatie weergegeven.

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Op 9 februari 2015 is het gebied eerder onderzocht door Blom Ecologie B.V.. Voor de actualisatie is een extra veldbezoek afgelegd op 25 juni 2021. De weersomstandigheden tijdens dit veldbezoek waren; droog, 7/8 bewolkt, 15° Celsius en windkracht 0-1 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Holland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland en Bijzondere Provinciale Landschappen. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden.

Natura-2000 gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn.

Provinciaal beleid

Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland en Bijzondere Provinciale Landschappen geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden die onder provinciaal beleid valt dient tevens een vergunning voorhanden te zijn. Kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen (tot 11 woningen of bouwwerken met een oppervlak minder dan 500m²) in Bijzonder Provinciale Landschappen zijn mogelijk zolang de kernkwaliteiten niet aangetast worden. Uitvoering van grootschalige ontwikkelingen zijn alleen mogelijk als is aangetoond dat er geen andere mogelijkheden zijn. De schade aan het landschap dient daarbij te worden gecompenseerd.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime '*Andere soorten*') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Planten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van glad biggenkruid (NDDF 2011-2021). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen.

De meeste delen van de planlocatie zijn in het recente verleden intensief gebruikt t.b.v. de kweek van groenten en bomen. De kweek gaat gepaard intensief onderhoud, beheer en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De weilanden bestaan voornamelijk uit grassen en ruigte met een sterk maaibeheer. Glad biggenkruid groeit enkel op droge, zonnig, voedselarme en met name stikstofarme gronden. Gezien het huidige en voormalig gebruik van de planlocatie is er sprake van een voedselrijk en sterk verstoorde bodem. Planten als riet, brandnetel, en braam wijzen op een stikstofrijke bodem. Hierdoor zijn er geen geschikte groeiplaatsen aanwezig voor glad biggenkruid. Aanwezigheid van de soort is derhalve uitgesloten.

Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende, stikstofarme of vochtige groeiplaatsen. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde planten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 3 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, egel, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel en woelrat (NDFF 2011-2021).

Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: boommarter, bunzing, das, hermelijn, waterspitsmuis, en wezel. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van beschermde zoogdieren. Echter is er wel een plukplaats van de vos waargenomen.

De boommarter staat bekend als cultuurvliedder. Het ideale biotoop bestaat uit oude rijke gestructureerde bosgebieden met een goed aanbod van kleine zoogdieren als voedselbron. Hierbij maakt de soort gebruik van holtes in bomen als rust- en voortplantingsplaats. Een dergelijk biotoop en verblijfplaatsen is niet aanwezig binnen de grenzen van de planlocatie. De strook met bomen langs de A1 is geschikt als migratieroute voor de soort, deze blijft binnen de beoogde ontwikkeling gehandhaafd. De planlocatie maakt geen deel uit van het essentieel leefgebied van de boommarter.

De rode eekhoorn prefereert oudere (gemengde) bossen met voldoende nest- en foerageermogelijkheden. De soort is overdag actief en derhalve goed waarneembaar. De bolvormige eekhoornnesten zijn goed te herkennen wat inventarisatie van de soort goed mogelijk maakt. Gedurende de veldbezoeken zijn geen nesten of andere sporen van eekhoorn aangetroffen. Evenals voor boommarter geldt dat de soort de boomstrook langs de snelweg zou kunnen gebruiken als migratieroute. Er is geen sprake van aantasting van het essentieel leefgebied van de rode eekhoorn.

De das komt voornamelijk voor in kleinschalige landschappen met afwisseling van groenstructuren welk voorzien in dekking en voedsel. Op de planlocatie zijn dergelijke structuren aanwezig, echter is de planlocatie zeer moeilijk bereikbaar voor de soort gezien de aanwezigheid van watergangen rondom de planlocatie en de aanwezigheid van de A1 en woonwijken. Tevens ontbreekt het aan sporen die wijzen op de aanwezigheid van de das als latrines, prenten, neusputjes, wissels en dassenpijpen. Negatieve effecten op de soort kunnen uitgesloten worden.

De waterspitsmuis is sterk gebonden aan schone heldere wateren en is zeer gevoelig voor verstoringen. Gezien de planlocatie een boom- en groentekwekerij betreft is er sprake van veel (menselijke)verstoringen en ontbreekt het aan geschikt leefgebied. Aanwezigheid van de soort is uitgesloten.

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen en leven voornamelijk in kleinschalige cultuurlandschappen met afwisselende groenstructuren. Op de planlocatie zijn veelal dergelijke groenstructuren als, bomenrijen, struwelen, en begroeide oevers aanwezig. Daarnaast zijn er veelal houtenstappels, vlonders, puinhopen en schuren aanwezig welke mogelijk geschikte rust- en voortplantingsplaatsen bieden. Aanwezigheid van de soorten kan niet uitgesloten worden, derhalve is nader aanvullend onderzoek noodzakelijk (zie *Vervolgstappen*).

De planlocatie heeft tevens een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 3 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (NDFF 2011-2021). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn nauwelijks oude(re) en hoge(re) bomen aanwezig. Alle mogelijk relevante bomen zijn visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van scheuren, kieren en gaten. In geen van deze bomen zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Op het perceel met de particuliere woning en rondom de paardenweiden zijn oude hoge bomen aanwezig. Deze bomen zijn niet visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte boomholte.

De muren van de te slopen woning aan de Huizerstraatweg 107a bestaan uit kruisverbandmetselwerk, een luchtsponw ontbreekt. Het dak heeft een overstek, een zolderruimte is derhalve beperkt toegankelijk. Op enkele locaties is het dak aan verval onderhevig waardoor vleermuizen de mogelijkheid hebben onder het dak en eventueel achterliggende ruimtes te kruipen. De andere woning (107b) bestaat uit gemetselde muren met waarschijnlijk een sponw. Visueel beoordeeld zijn geen openingen in de gevels aanwezig waardoor vleermuizen in de (eventuele) sponwruimte kunnen kruipen. Het dak heeft een overstek wat de toegankelijkheid van het dak en/of achterliggende ruimtes bemoeilijkt. De woning is matig tot ongeschikt voor vleermuizen. De aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen in de woningen kan op basis van deze quickscan echter niet worden uitgesloten.

Het is niet uit te sluiten dat de woningen op de planlocatie gebruikt worden door vleermuizen die in bebouwing leven, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Om aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient aanvullend onderzoek plaats te vinden middels 5 veldbezoeken in de periode april-september (zie *Vervolgstappen*). Hierbij dienen tevens de bomen rondom de woningen geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen.

Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Gezien de grote hoeveelheid van groenstructuren en oppervlakte water kan de aanwezigheid van essentiële vliegroutes en foerageergebieden niet uitgesloten worden (zie *Vervolgstappen*).

In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Hierbij kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd.

Amfibieën

Binnen een straal van 3 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker en meerkikker (NDFF 2011-2021). Daarnaast zijn verspreidingsgegevens bekend van de rugstreeppad in de omgeving van Naarden (Creemers & Van Delft, 2009). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: heikikker en rugstreeppad.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen.

De heikikker geeft hierbij specifiek de voorkeur als lichtzure, voedselarme en zonbeschenen vennen en poelen in heide- en veengebieden. Op de planlocatie zijn een aantal watergangen aanwezig, deze zijn echter sterk beschaduwd en voedselrijk, hierdoor maken deze geen deel uit van geschikt voortplantingswater van de heikikker. Daarnaast wordt aanwezigheid van de soort niet verwacht door het ontbreken van waarnemingen in de directe omgeving (binnen 1 km) en de afwezigheid van geschikt voortplantingswater in de directe omgeving van de planlocatie. Negatieve effecten ten aanzien van de heikikker zijn uitgesloten.

De rugstreeppad is een typische pionierssoort. Het optimale habitat bestaat uit een dynamische zandig gebied met een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierkarakter met temporele wateren (Creemers & Van Delft, 2009). Daarnaast wordt de soort in mindere mate in diverse andere landschapstypen aangetroffen. Het pioniersstadium van een landschap bepaalt in hoge mate de aanwezigheid van de soort en is dan ook een karakteristiek element in potentiële geschikte habitats. Als de soort in de directe omgeving van een locatie voorkomt waar een pionierssituatie gaat ontstaan is de kans groot dat de soort dit gebied bevolkt.

Rugstreeppadden kunnen zich honderden meters per dag verplaatsen (Creemers & Van Delft, 2009). Zowel de boomkwekerij en groentekwekerij bieden voor de soort matig geschikt habitat. Tevens kan gedurende de ontwikkeling het optimale habitat voor de soort ontstaan. Hierdoor kan aanwezigheid niet volledig uitgesloten worden. Om vast te stellen of de soort gebruik maakt van de locatie is nader onderzoek noodzakelijk (zie *Vervolgstappen*).

Het is tevens niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de vastgestelde provinciale verordeningen.

Reptielen

Binnen een straal van 3 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis (NDFF 2011-2021). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Alle waarnemingen van de hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis zijn afkomstig uit het kleinschalig bosgebied 2 km ten oosten van de van de planlocatie. Door de ligging van de A1 en het ontbreken van geschikt habitat voor deze soorten is aanwezigheid van de hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis uitgesloten.

De ringslang geeft hierbij de voorkeur aan waterrijke omgevingen. Van oudsher is de omgeving van Naarden bekend als verspreidingsgebied van de ringslang. De brede watergangen met voldoende vis en amfibieën op en langs de planlocatie, de flauwe, structuur- en vegetatierijke oevers, verlande slootdelen, houtwallen en beslotenheid van de boomkwekerij bieden voor de ringslang geschikt leefgebied. Daarnaast zijn op en rondom verschillende waarnemingen van de soort beken (NDFF, 2011-2021; Blom, 2017). Wegens het voorgenoemde kan aanwezigheid van de ringslang niet uitgesloten worden. De beoogde werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op de soort. Derhalve dient voorafgaand aan de beoogde ontwikkeling de aan- of afwezigheid van de ringslang en de functie van het gebied worden vastgesteld (zie *Vervolgstappen*).

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFF 2011-2021). Op en rondom de planlocatie zijn sloten aanwezig met sterk begroeide rietkragen. De watergangen bevatten een dikke naar zwavelruikende sliblaag en eendenkroos. Hierdoor komt er zeer beperkt licht op de bodem waardoor er geen ontwikkelde onderwater vegetatie aanwezig is. Hierdoor is er geen sprake van geschikt habitat voor beschermde vissoorten. Negatieve effecten op beschermde vissen zijn uitgesloten. Tijdens de graaf- en dempwerkzaamheden dient rekening gehouden te worden de Algemene zorgplicht (zie *Te treffen maatregelen*).

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 3 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: grote vos en platte schijfhoren (NDFF 2011-2021). De grote vos is een soort die sterk gebonden is aan bosrijke (loof)bossen en parken. De platte schijfhoren komt enkel voor in heldere en schone wateren met een rijke oever- en watervegetatie van voornamelijk gele plomp en waterlelie. Op de planlocatie is geen sprake van een bosgebied, daarnaast betreffen de watergangen voedselrijk en zonder vegetatie als waterlelie en gele plomp. Hierdoor is op de planlocatie geen sprake van essentieel leefgebied van de grote vos of platte schijfhoren.

Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van andere beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: merel, vink, koolmees, pimpelmees, zwarte kraai, kauw ekster, winterkoning, staartmees, putter, houtduif, sijs, grauwe gans, blauwe reiger, wilde eend, meerkoet, buizerd, roodborst en lijster. Alle waarnemingen betreffen individuen van foeragerende of overvliegende dieren. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). De woningen op de planlocatie beschikken enkel over zeer beperkte ruimtes onder het dak welke sterk begroeid zijn met vegetatie waardoor hier geen geschikte nestlocaties aanwezig zijn voor de huismus. Daarnaast wordt in de praktijk vaak ervaren dat de huismus niet voorkomt op plaatsen waar veel hoge bomen aanwezig zijn. Het voorkomen van nestlocaties van huismus op de planlocatie kan derhalve uitgesloten worden. Hierdoor en door het ontbreken van waarnemingen op de planlocatie en directe omgeving (NDFF) kan aanwezigheid van nestlocaties van de huis mus uitgesloten worden. De beoogde ontwikkeling leidt derhalve niet in afname van essentieel leefgebied. Van aantasting van nestlocaties en functioneel leefgebied van de huismus is derhalve geen sprake.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). In de bebouwing ontbreekt het aangeschikte in- en uitvliegopeningen, door de aanwezigheid van hoge bomen en klimplanten (barrières). Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden.

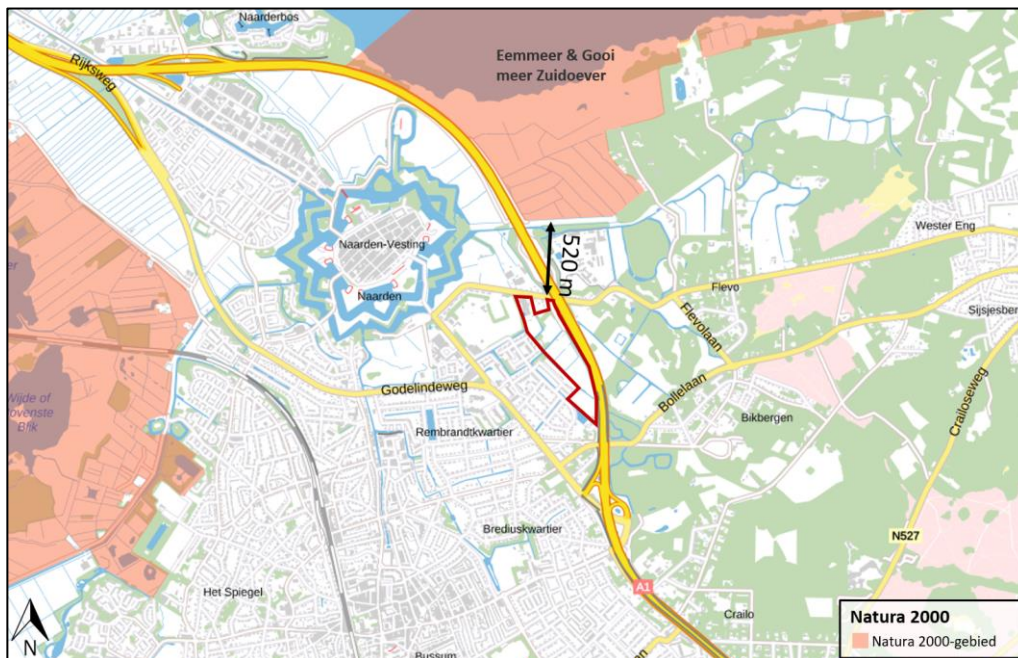
De schuren en andere opstallen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van uilen en sporen daarvan. Er zijn geen (oude) nest(gelegenheden) en sporen zoals uitzichtposten met uitwerpselen of andere indicaties gevonden (braakballen, krijtsporen, veren e.d.). Daarnaast zijn in de bomen geen horsten of grote nesten aangetroffen. De gehele planlocatie is in zekere mate geschikt als foerageergebied voor de soorten waarvan het voorkomen in de directe omgeving bekend is (boomvalk, buizerd, havik, kerkuil, oehoe, ransuil, slechtvalk, sperwer, steenuil en wespandief). Voor de meeste soorten heeft het plangebied geen essentiële functie omdat de inrichting in beperkte mate overeenkomt met het geprefereerde habitat. Dit betreffen dan ook van vogels die ten oosten van de A1 op de landgoederen of nabij het Naardermeer leven (o.a. oehoe, havik en wespandief). Mogelijkerwijs foerageert een deel van vorengenoemde soorten incidenteel in de boomkwekerij (boomvalk, sperwer) of op de ruigere weiden (kerkuil, steenuil en mogelijk ransuil). De beoogde ontwikkelingen leiden mogelijk tot de afname van foerageergebied. Middels een aanvullend onderzoek dient vastgesteld worden of de planlocatie een essentiële functie vervult voor uilen- en of roofvogelsoorten (zie *Vervolgstappen*).

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

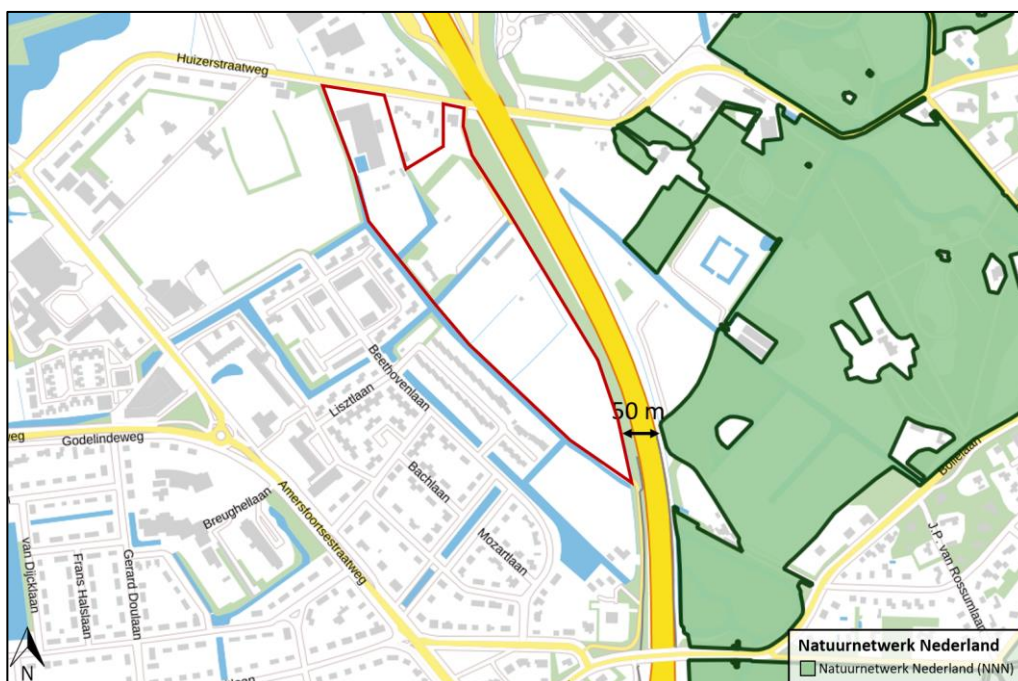
De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de kap- en sloopwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

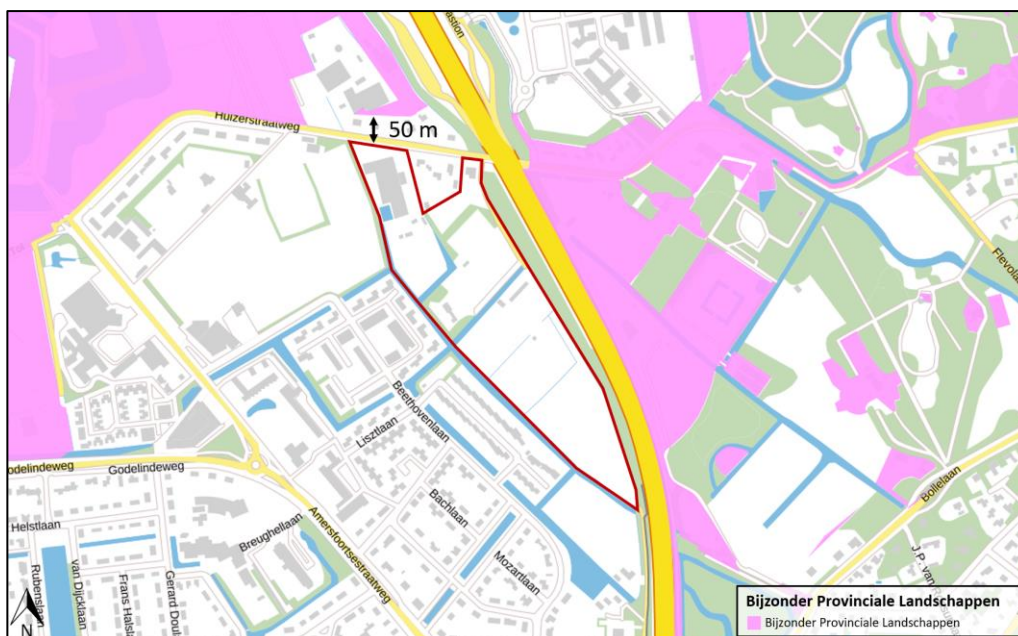
De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, het Natuurnetwerk Nederland en Bijzondere Provinciale Landschappen. Op een afstand van circa 520 m ligt het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' (figuur 3). Op een afstand van circa 50 m ligt het Natuurnetwerk Nederland (figuur 4). Op een afstand van circa 50 m ligt het dichtstbijzijnde Bijzonder Provinciaal Landschap (figuur 5).

Figuur 3 De planlocatie ligt op een afstand van circa 520 m tot het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' (bron: noord-holland.tercera-ro.nl).

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 50 m tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: noord-holland.tercera-ro.nl).

Figuur 5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 50 m tot een Bijzonder Provinciaal Landschap (bron: noord-holland.tercera-ro.nl).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland en Bijzondere Provinciale Landschappen geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een woonwijk 'BOR-Gronden'. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ingreep tot een sterke toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect').

Gezien er een geringe afstand (520 m) is tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever' en de grootschaligheid van de beoogde ontwikkeling, wordt geadviseerd om een berekening met de AERIUS Calculator uit te voeren. Hiermee kan inzichtelijk gemaakt worden of er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan (i) zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer of (ii) een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Echter, vallen de houtopstanden onder type b (houtopstanden op erven of in tuinen) en type e (kweekgoed). Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet meldingsplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft mogelijk essentiële betekenis voor beschermde soorten. Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de volgende soorten of soortgroepen: kleine marterachtigen, vleermuizen, uilen, ringslang en rugstreeppad. De planlocatie is tevens geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland of Bijzondere Provinciale Landschappen. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie dienen de effecten van stikstofemissie inzichtelijk gemaakt te worden. Dit kan middels de AERIUS Calculator. Een Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk.

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is.

soortenbescherming			
soortgroep	beschermings-regime Wet nb	soortspecifiek onderzoek	mogelijk functie plangebied
vaatplanten	n.v.t.	nee	-
grondgebonden zoogdieren	artikel 3.10	ja	verblijfplaatsen/leefgebied
vleermuizen	artikel 3.5	ja	verblijfplaatsen
amfibieën	artikel 3.5	ja	voortplantingsplaatsen
reptielen	artikel 3.10	ja	voortplantingsplaatsen/foerageergebied
vissen	n.v.t.	nee	-
insecten en andere ongewervelden	n.v.t.	nee	-
vogels (cat. 1 t/m 4)			
uilen- en roofvogels	artikel 3.1	ja	nestlocaties/foerageergebied
vogels (cat. 5)	n.v.t.	nee	

Tabel 3 Overzicht van de potentie voor verblijfplaatsen van de verschillende vleermuissoorten (soortenbescherming) en essentiële vliegroute en/of foerageergebied.

vleermuissoort	potentie	boom bewonend	gebouw bewonend	onderbouwing
gewone dwergvleermuis	ja	ja	ja	potentiële openingen in bebouwing
(massa)winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis	nee	n.v.t.	n.v.t.	geen hoge bebouwing met bufferende vermogen
ruige dwergvleermuis	ja	ja	ja	potentiële openingen in bomen én bebouwing
kleine dwergvleermuis	nee	ja	ja	bos- en waterrijke omgeving
laatvlieger	ja	nee	ja	potentiële openingen van voldoende grootte in bebouwing
meervleermuis	nee	nee	ja	geen waterrijke omgeving
watervleermuis	nee	ja	nee	geen waterrijke omgeving
franjestart	nee	ja	nee	geen boomholte(s) met voldoende inrotting
baardvleermuis	nee	ja	ja	geen boomholte(s) met voldoende inrotting
gewone grootoorvleermuis	nee	ja	ja	(te) veel lichtverstoring
rosse vleermuis	nee	ja	nee	geen boomholte(s) met voldoende inrotting

tweekleurige vleermuis	nee	nee	ja	geen bebouwing met meer dan vierbouwlagen
<i>vleermuizen algemeen</i>				
essentiële vliegroute	ja	n.v.t.	n.v.t.	lijnvormige structuren aanwezig
essentieel foerageergebied	ja	n.v.t.	n.v.t.	oppervlaktewater aanwezig

Tabel 4 Overzicht van de potentie type verblijfplaats per soort.

vleermuissoort	zomer	kraam	paar	winter
gewone dwergvleermuis	ja	ja	ja	nee
ruige dwergvleermuis	ja	nee	ja	nee
laativlieger	ja	ja	ja	nee

Tabel 5 Overzicht van de Gebiedsbescherming.

gebiedsbescherming	afstand	effecten	nader onderzoek
Natura 2000	200 m	stikstof	AERIUS-berekening
Gelders Natuurnetwerk	200 m	geen	n.v.t.
Groene ontwikkelingszone	210 m	geen	n.v.t.

Tabel 6 Overzicht van de Houtopstanden.

houtopstanden	aanwezig	kap	melding
struiken	ja	ja	n.v.t.
bomen	ja	ja	n.v.t.

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een berekening door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden.

Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de Algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de planlocatie een relevante functie heeft voor kleine marterachtigen, vleermuizen, uilen- en roofvogels, rugstreeppadden en de ringslang (soortenbescherming). Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kan bevoegd gezag onder voorwaarden een ontheffing verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Conclusie

De realisatie van een woonwijk aan de BOR-Gronden te Naarden is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar uilen- en roofvogelsoorten uitgevoerd worden. Voor de exacte methode hiervoor is maatwerkbenodigd (afhankelijk van de te verwachte soorten).
- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd middels minimaal

vijf gerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september, conform het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB). Hiervan dienen 3 rondes in het voorjaar en 2 in het najaar plaats te vinden. De potentie van de planlocatie voor verschillende typen verblijfplaatsen en vleermuissoorten wordt in tabel 4 uiteengezet. Er is tevens mogelijk sprake van aantasting van een mogelijk essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute.

- Er dient aanvullend onderzoek naar de kleine marterachtigen (in het bijzonder bunzing en wezel) uitgevoerd te worden om vast te stellen of het plangebied deel uitmaakt van het functioneel leefgebied. Ten aanzien van de bunzing en wezel wordt het gebruik van cameravallen (en) een marterbox geadviseerd. Het onderzoek dient gedurende vier weken in de periode mei t/m augustus uitgevoerd te worden. Voor het aantal te plaatsen cameravallen en marterboxen is maatwerk benodigd.
- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar rugstreeppad uitgevoerd te worden. Dit kan gedaan worden door middel van een veldonderzoek met 3 veldbezoeken. Hierbij moet geluisterd worden naar de kooractiviteit, tweemaal in de periode april – mei en eenmaal in de periode juni – juli. Het luisteren naar kooractiviteiten moet gebeuren bij geschikte weersomstandigheden.
- Voorafgaand de beoogde ontwikkeling dient de aan- of afwezigheid van de ringslang worden vastgesteld middels het plaatsen en keren van platen in de periode april t/m september. Hierbij dienen tenminste 3 veldbezoeken worden uitgevoerd.
- Voor de beoogde ontwikkeling dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Dit kan middels de AERIUS calculator.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van reptielen/amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- Het vergraven en/of dempen van de watergangen dient in één werkrichting uitgevoerd te worden waarbij uitwijk mogelijkheden worden geboden aan vissen en amfibieën. Indien deze uitwijkmogelijkheden niet aanwezig zijn dienen de watergangen voorafgaand afgevisd te worden.
- De kap- en sloopwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita* (voorheen *Bufo calamita*), versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.noord-holland.tercera-ro.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vlinderstichting.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ing. G. Fairhurst
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ing. C. J. Bom
Auteur

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Schetsontwerp beoogde ontwikkeling

Bijlage 3 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 Eén van de weilanden met daarlangs een sterk met riet begroeide oever.

Figuur 2 De planenkassen.

Figuur 3 De woning aan de Huizerstraatweg 107a.

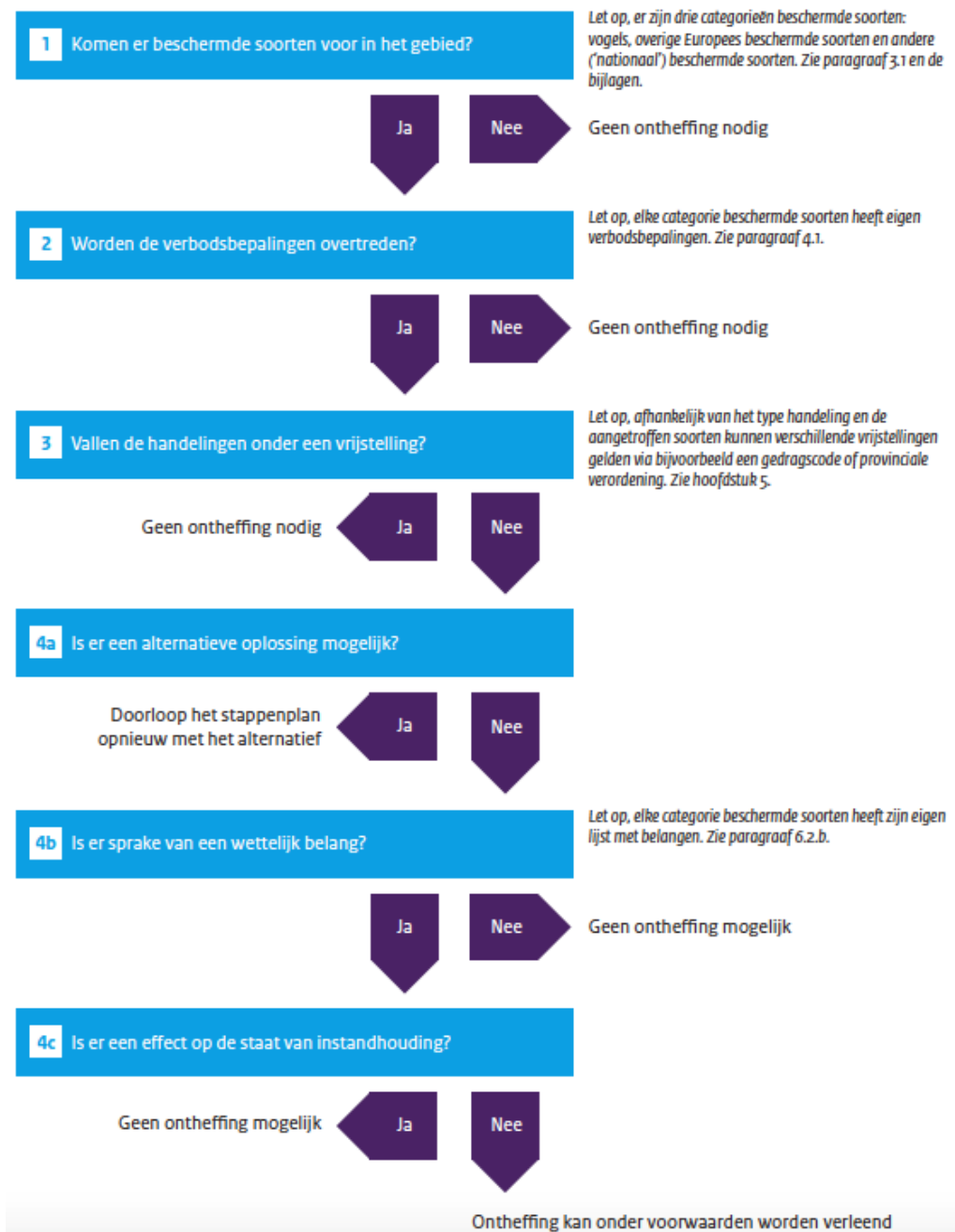
Figuur 4 De boomkweekkerij.

Bijlage 2 Schetsontwerp van de beoogde ontwikkeling

Bijlage 3 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Stap 4b. Is er sprake van een wettelijk belang?

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de *Vogelrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.3, lid 4b).

- 4** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°.** in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°.** ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°.** ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°.** voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°.** om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c.** de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de *Habitatrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.8, lid 5b).

- 5** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
- a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°.** ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°.** in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°.** voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°.** om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c.** er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van *Andere soorten* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 2).

- 2** Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.